

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT

11-3352/3
29.12.2023 г.

Врз основа на член 22, став 1 од Законот за спречување корупцијата и судирот на интереси („Службен весник на Република Македонија“ бр. 12/19) и член 41-а став 8, од Деловникот за работа на Државната комисија за спречување на корупцијата, Државната комисија за спречување на корупцијата (во натамошниот текст ДКСК), на 97-та седница одржана на 27.12.2023 година го усвои следниот

ИЗВЕШТАЈ

за антикорупциска проверка на одредби од Закон за локалната самоуправа кои се однесуваат на надлежноста на општините во областа на спортот, одредби од Законот за спортот со кои се уредува кои правни и физички лица може да вршат дејност спорт, а во корелација со овие одредби и Законот за трговските друштва

Наслов:

- Закон за локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ бр: 5/2002)
- Закон за спортот („Службен весник на Република Македонија“ бр. 29/2002, 66/2004, 81/2008, 18/2011, 51/2011, 64/2012, 148/2013, 187/2013, 42/2014, 138/2014, 177/2014, 72/2015, 153/2015, 6/2016, 55/2016, 61/2016, 106/2016 и 190/2016 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр: 98/2019 и 244/2019)
- Закон за трговските друштва („Службен весник на Република Македонија“ бр. 28/2004; 84/2005; 25/2007; 87/2008; 42/2010; 48/2010; 24/2011; 166/2012; 70/2013; 119/2013; 120/2013; 187/2013; 38/2014; 41/2014; 138/2014; 88/2015; 192/2015; 6/2016; 30/2016; 61/2016; 64/2018 и 120/2018 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 290/2020, 215/2021 и 99/2022).

Доставено барање мислење од овластен предлагач/по сопствена иницијатива :

Адреса: ул. Пресвета Богородица бр.3, 1000 Скопје - Република Северна Македонија

Adresa: rr. Presveta Bogorodica nr.3, 1000 Shkup - Republika e Maqedonisë së Veriut

email: contact@dksk.org.mk

тел/тел: +389 2 3248 930 <https://www.dksk.mk>

По сопствена иницијатива, врз основа на член 17 точка 2 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси („Службен весник на Република Македонија“ бр.12/2019), а во согласност со Одлука донесена на 88 седница по предмет број 09-3961 од 2022 година.

Област: Локална самоуправа

Генерална оценка

1. Осврт на барањето :

Со Законот за локалната самоуправа се уредуваат: надлежностите на општината; непосредното учество на граѓаните во одлучувањето; организацијата и работата на органите на општината; општинската администрација; актите на органите; имот - сопственост на општината; надзорот над работата на органите на општината; распуштањето на советот на општината; механизмите на соработка меѓу општините и Владата на Република Македонија; месната самоуправа; заштитата на локалната самоуправа; утврдување на службени јазици во општините и други прашања од значење за локалната самоуправа.

Со законот за спортот се уредуваат условите и начинот на вршењето на дејноста спорт заради остварување на јавниот интерес во спортот во надлежност на Република Македонија, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, стопанисувањето со објектите за спорт во сопственост на Република Македонија, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, како и други прашања од значење за спортот.

Со Законот за трговските друштва се уредува/уредуваат: трговецот (според дејноста, формата, природата и обемот на дејноста, уписот); трговецот поединец; основната главнина; уделите и акциите; договорот за друштвото; односно статутот на друштвото; преддруштвото; времето на траење на друштвото; својството на правно лице на друштвото (правниот субјективитет); подружниците; одговорноста за обврските на друштвото; посебната одговорност на содружниците, односно на акционерите; лицата кои можат, односно лицата кои не можат да основаат друштво; условите под кои странско лице може да биде содружник, односно акционер; правата на странските лица; ништовноста на друштвото; влоговите (парични и непарични); забраната за ослободување од обврската за уплата, односно внесување на влог; учеството во добивката;

правото на информираност на содружникот, односно на акционерот; правниот режим на имотот на друштвото; заштитата на правата на содружниците, односно на акционерите пред судот; оцената на законитоста; белезите на трговското друштво (фирмата, седиштето, предметот на работење); застапувањето (застапник по закон, застапник по полномошно и полномошник по вработување); трговскиот полномошник; трговскиот патник; трговскиот регистар; уписите во трговскиот регистар и нивното објавување; условите за основање, управувањето, надзорот; намалувањето и зголемувањето на основната главнина; односите меѓу содружниците, односно акционерите; и другите прашања коишто се од значење за различните форми на трговските друштва - јавното трговско друштво, командитното друштво, друштвото со ограничена одговорност, акционерското друштво и командитното друштво со акции; големите зделки и зделките на друштвото со заинтересирана страна; трговските книги; годишните сметки и финансиските извештаи и нивната ревизија; дивидендата; учеството во други трговски друштва (поврзани друштва); консолидираните годишни сметки и консолидираните финансиски извештаи; преобразбата на друштвото од една во друга форма на друштво; присоединувањето, спојувањето и поделбата на друштвата; ликвидацијата на друштвото; стопанската интересна заедница; странското трговско друштво и странскиот трговец-поединец; подружниците на странско друштво, односно на странски трговец-поединец и претставништва на странски друштва; контролата и надзорот; казнените одредби како и на преодниот режим за примената на овој закон.

2. Разгледани / консултирани дополнителни материјали:

- Закон за спречување на корупцијата и судирот на интереси („Службен весник на Република Македонија“ бр.12/2019);
- Закон за локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 5/2002)
- Закон за спортот („Службен весник на Република Македонија“ бр. 29/2002, 66/2004, 81/2008, 18/2011, 51/2011, 64/2012, 148/2013, 187/2013, 42/2014, 138/2014, 177/2014, 72/2015, 153/2015, 6/2016, 55/2016, 61/2016, 106/2016 и 190/2016 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 98/2019 и 244/2019)
- Закон за трговските друштва („Службен весник на Република Македонија“ бр. 28/2004; 84/2005; 25/2007; 87/2008; 42/2010; 48/2010; 24/2011; 166/2012; 70/2013; 119/2013; 120/2013; 187/2013; 38/2014; 41/2014; 138/2014; 88/2015; 192/2015; 6/2016; 30/2016; 61/2016; 64/2018

и 120/2018 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 290/2020, 215/2021 и 99/2022).

Државната комисија за спречување на корупцијата, врз основа на член 17 точка 2 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, согласно со Методологијата за антикорупциска проверка на легислативата, спроведе антикорупциска проверка на одредбите од Закон за локалната самоуправа кои се однесуваат на надлежноста на општините во областа на спортот, одредби од Законот за спортот со кои се уредува кои правни и физички лица може да вршат дејност спорт, а во корелација со овие одредби и Законот за трговските друштва по што го донесе следниот:

ЗАКЛУЧОК

По извршената анализа и оценка на одредбите од Закон за локалната самоуправа кои се однесуваат на надлежноста на општините во областа на спортот, одредби од Законот за спортот со кои се уредува кои правни и физички лица може да вршат дејност спорт, а во корелација со овие одредби и Законот за трговските друштва не наиде на постоење на регулаторни ризици.

Образложение

Согласно член 22 став (1) точка 6 од Законот за локалната самоуправа, општините се надлежни меѓудругото и за Спортот и рекреацијата односно за развојот на масовниот спорт и рекреативните активности; организирањето на спортски приредби и манифестации; одржувањето и изградбата на објекти за спорт; поддршка на спортски сојузи.

Надлежностите на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје во областа на спортот детално се наведени во 22- а Законот за спортот и истите се однесуваат на:

- развојот на масовниот спорт и рекреативните активности на граѓаните, опфатен во програмите на спортските и спортско-рекреативните клубови, во реализација на училишниот и студентскиот спортски систем, спортот за сите, а особено спортско-рекреативни активности на лица со посебни потреби ;
- организирање на спортски приредби и манифестации, поддржување на систем на натпревари на општинско и ниво на градот Скопје, во одредени спортови и категории, поддржување на традиционалните спортски натпревари и манифестации, од национален и меѓународен карактер, поддржување на училишниот и студентскиот систем на натпревари, системот на

манifestации и форми на натпревари за лица со посебни потреби, како и масовните спортско-рекреативни активности на граѓаните;

- одржувањето и изградбата на објекти за спорт, утврдување на мрежата на спортските објекти, нивно класифицирање, одржување, користење и опремување, планирање и изградба на современи спортски објекти и определување на рекреативни зони за масовно спортување,
- поддршка и унапредување на спортот, спортските клубови и професионалните спортски клубови регистрирани на подрачјето на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје и поддржување на општинските сојузи и Сојузот на спортови на Градот Скопје, како највисока форма на организирање, искажана во сублимирање на активностите и потребите на спортските клубови на подрачјето на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, обезбедувајќи просторни, материјални и кадровски услови за нивно функционирање.

За остварување на горенаведените надлежности, советите на општините и Советот на Град Скопје донесуваат програми на предлог на Комисијата за спорт при Советот на општините и Советот на Град Скопје, односно општинските спортски сојузи и Сојузот на спортови на Градот Скопје.

За распределба на средства за реализација на програмите за спорт, советите на општините, Советот на градот Скопје носат Правилник за начинот на распределба на средства до субјектите - корисници.

Програмите од ставот 1 на овој член, се финансираат од буџетите на општините и буџетот на Градот Скопје, донации и спонзорства.

Спортот како дејност ги опфаќа сите форми на спортски активности на спортистите од сите возрасти, како и спортско - рекреативните активности на граѓаните. Дејноста спорт ја вршат спортските здруженија и други правни лица во областа на спортот. Под други правни лица, се подразбира трговец - поединец и трговско друштво регистрирано за вршење дејност спорт, како и правно лице кое покрај регистрацијата за вршење дејност од друга област, е регистрирано и за вршење дејност спорт.

Под спортски клуб се подразбира спортско здружение, односно трговско друштво кое врши дејност спорт и за кого се применуваат одредбите од Законот за трговските друштва.

Согласно член 6 - а од Законот за спортот, Спортските клубови кои се натпреваруваат во највисокиот степен на натпревари во сениорска конкуренција, во спортови во кои се организира сениорски систем на натпревари, во повеќе степени во фудбал, кошарка, ракомет и одбојка се регистрираат како акционерски друштва согласно со Законот за трговските друштва.

Акционерско друштво согласно Законот за трговските друштва претставува трговско друштво во кое акционерите учествуваат со влогови во основната главнина, којашто е поделена на акции.

Како основач на трговско друштво" може да биде секое лице, кое заради основање трговско друштво, потпишало договор за друштвото, статут, односно изјава за основање друштво со ограничена одговорност од едно лице.

Во делот на спортските клубови надлежноста на општините согласно Законот за спортот се однесуваат само на поддршка и унапредување на спортот, спортските клубови и професионалните спортски клубови регистрирани на подрачјето на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје и поддржување на општинските сојузи и Сојузот на спортови на Градот Скопје, како највисока форма на организирање, искажана во сублимирање на активностите и потребите на спортските клубови на подрачјето на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, обезбедувајќи просторни, материјални и кадровски услови за нивно функционирање, не и општината да биде основач односно акционер со тоа и сопственик на спортски клуб.

Ова од причина што професионалните спортски клубови се регистрирани како акционерски друштва што се подразбира дека со нивниот упис извршен во Централен регистар согласно Законот за трговските друштва поседуваат акции со кои може да се тргува заради што претставуваат правни лица што се занимаваат со дејност со која се остварува профит.

Во оваа насока е и членот 36 став 1 точка 4 од Законот за локалната самоуправа согласно кој советот може да основа само јавни служби во рамките на надлежноста на општината и врши надзор над нивната работа, а „јавни служби“ се непрофитни организации за вршење на јавни услуги (јавни претпријатија и јавни установи), кои вршат дејност од јавен интерес од локално значење

Од друга страна општините вршат работи од јавен интерес од локално значење односно работи од интерес на целата локална заедница или одделни нејзини делови кои се утврдени со закон, а под јавен интерес во областа на спортот во надлежност на Република Македонија се подразбира: поттикнување на спортските активности на децата и младината во рамките на националните спортски федерации; организирање и спроведување на спортски тренинг и натпревари за оспособување на спортистите за постигнување на врвни спортски резултати; поттикнување на реализирањето на програмите на спортските федерации на Републиката; поттикнување и помагање на организирањето спортски приредби и манифестации; одржување и функционирање на постојните и планирање и изградба на објектите за спорт од јавен интерес за Републиката; здравствена заштита, пензиско и инвалидско осигурување, надомест за осигурување од последици од несреќен случај и ризици, за

категоризирани спортисти во согласност со овој и друг закон; поттикнување и помагање на издавачката дејност во спортот и изградба и одржување на спортска информатичка мрежа.

Согласно наведеното, Државната комисија за спречување на корупцијата не наиде на постоење на регулаторни ризици од причина што одредбите се јасни и со нивна правилна примена истите нема да претставуваат ризик од корупција.

**ДРЖАВНА КОМИСИЈА
ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА**

**Заменик претседател,
Софка Пејовска Дојчиновска**

По барање на предлагачот ΔΚΣΚ
Изработил: С.И.
Одобрил: А.С.